

Obsah

Předmluva	3
Předmluva k polskému vydání	4
Úvod autora	7
I. Marxisticko-leninská koncepce vztahů mezi socialistickým státem a náboženskými organizacemi	9
Poznámky	19
II. Stát a náboženské organizace v SSSR	22
§ 1. Laicizace a její dosavadní výsledky	22
§ 2. Přehled náboženských organizací	26
1. Ruská pravoslavná církev	26
2. Gruzínská pravoslavná církev	28
3. Arménská (gregoriánská) církev	28
4. Protestanti	29
5. Církev evangelických křesťanů baptistů	29
6. Římskokatolická církev	30
7. Muslimské vyznání	30
§ 3. Ústavní zásady poměru státu k náboženským organizacím	31
1. Budování nových vztahů mezi státem a náboženskými organizacemi	31
2. Leninský dekret o odluce církve od státu a školy od církve	32
3. Ústavní zásady	34
§ 4. Realizace ústavních zásad v současném zákonodárství	36
1. Realizace ustanovení dekretu o odluce církve od státu a školy od církve	37
2. Zákon o náboženských organizacích	38
§ 5. Náboženské organizace vůči socialistickému zřízení a státu	43
Poznámky	51

III. Stát a náboženské organizace v Albánii	57
Poznámky	60
IV. Stát a náboženské organizace v Bulharsku	62
§ 1. Přehled náboženských organizací	62
1. Pravoslavná církev	62
2. Islám	64
3. Římskokatolická církev	64
4. Jiné církve a konfesijní svazky	65
§ 2. Laicizace a její dosavadní výsledky	65
§ 3. Ústavní zásady poměru státu k náboženským orga- nizacím	68
§ 4. Realizace ústavních zásad v současném zákonodár- ství	70
§ 5. Náboženské organizace vůči státu a socialistickému systému	74
Poznámky	76
V. Stát a náboženské organizace v Jugoslávii	79
§ 1. Přehled náboženských organizací	79
1. Pravoslaví	80
2. Římskokatolická církev	81
3. Starokatolická církev	82
4. Evangelické konfesijní společnosti	82
5. Islámská náboženská pospolitost	83
§ 2. Laicizace a její dosavadní výsledky	83
§ 3. Ústavní zásady ve vztahu státu k náboženským or- ganizacím	84
§ 4. Uskutečnění ústavních zásad v současném zákono- dárství	88
1. Církevní majetek	91
2. Příjmy náboženských organizací	92
3. Vydavatelská činnost náboženských organizací	92
4. Církevní školství a vyučování náboženství	93
5. Sociální zabezpečení duchovních	93
§ 5. Protokol o dohodě mezi SFRJ a Vatikánem	94
§ 6. Náboženské organizace vůči socialistickému zřízení a státu	98
Poznámky	103
VI. Stát a náboženské organizace v Maďarsku	107
§ 1. Přehled náboženských organizací	107
1. Katolická církev	107

2. Evangelická reformovaná církev	108
3. Evangelická církev a. v.	108
§ 2. Laicizace a její dosavadní výsledky	109
§ 3. Ústavní zásady vztahu státu k náboženským organiza- zacím	110
§ 4. Uskutečnění ústavních zásad v současném zákonodárství	112
1. Právní zásady vztahu státu k náboženským pospolitostem	112
2. Dohoda s evangelickou reformovanou církví	114
3. Dohoda s římskokatolickou církví	115
4. Rozvinutí zásad vztahu státu k denominacím v právních normách	116
§ 5. Dohoda mezi Maďarskou lidovou republikou a Apoštolickou stolicí	118
§ 6. Náboženské organizace vůči socialistickému zřízení a státu	120
Poznámky	124
VII. Stát a náboženské organizace v NDR	127
§ 1. Přehled náboženských organizací	127
1. Evangelické církve	130
2. Římskokatolická církev	131
3. Židovské náboženské obce	132
§ 2. Laicizace a její dosavadní výsledky	132
§ 3. Ústavní zásady vztahu státu k náboženským organizacím	133
§ 4. Uskutečnění ústavních zásad v současném zákonodárství	137
1. Církevní vlastnictví (zemědělské nemovitosti)	138
2. Příjmy náboženských organizací	138
3. Ústavy sociální péče a instituty náboženských organizací	139
4. Vydavatelská činnost náboženských organizací	140
5. Církevní školství a vyučování náboženství	141
6. Další předpisy týkající se činnosti náboženských organizací	143
§ 5. Náboženské organizace vůči socialistickému zřízení a státu	144
§ 6. Politická strana s náboženským charakterem — Křesťansko-demokratická unie (CDU)	151
Poznámky	153

VIII. Stát a náboženské organizace v Polsku	157
§ 1. Ústavní zásady ve vztahu k náboženským organiza- cím	157
§ 2. Právní a faktické postavení náboženských organizací	
1. Římskokatolická církev	160
2. Náboženské organizace státem uznané zákonnou nebo správní cestou	163
3. Náboženské organizace působící na podkladě spolkového zákona	169
4. Náboženské organizace s neupraveným právním postavením	171
§ 3. Normalizace vztahů mezi státem a církví	172
Poznámky	182
 IX. Stát a náboženské organizace v Rumunsku	186
§ 1. Přehled náboženských organizací	186
1. Rumunská pravoslavná církev	186
2. Římskokatolická církev	187
3. Jiné církve a náboženské svazky	188
§ 2. Laicizace a její dosavadní výsledky	188
§ 3. Ústavní zásady vztahu státu k náboženským svaz- kům	189
§ 4. Uskutečnění ústavních zásad v současném zákono- dárství	191
1. Všeobecné ustanovení o obsahu činností nábožen- ských organizací	192
2. Náboženské školství	194
3. Organizace vyznání	195
4. Státní dotace	195
5. Mezikonfesijní vztahy (majetkové otázky)	196
§ 5. Náboženské organizace vůči socialistickému zřízení a státu	196
Poznámky	200
 X. Socialistický model úpravy vztahů mezi státem a nábo- ženskými organizacemi	202
Poznámky	207